

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISME NAGRINĖJAMOS BYLOS SANTRAUKA

Bylos pavadinimas:	Schoumann prieš Lietuvą
Bylos numeris:	Nr. 26002/24
Konvencijos straipsniai:	8 straipsnis (teisė į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą)
Perduota Lietuvos Vyriausybei:	2026-01-14

Faktinių aplinkybių, skundų ir bylos dalyko santrauka.

Pareiškėjas skundžiasi, jog Lietuvos teismų sprendimas šeimos byloje netaikyti laikinosios apsaugos priemonės, kuri užtikrintų jo mažamečių dukterų prancūzų k. mokymąsi, pažeidė jo teisę į šeimos gyvenimo gerbimą.

Bylos duomenimis pirmasis pareiškėjas, Sakartvele gyvenantis Prancūzijos pilietis J.R. Schoumann, su sutuoktine lietuve A.S. susilaukė dviejų dukterų, kurios turi Lietuvos ir Prancūzijos pilietybes ir yra antroji ir trečioji pareiškėjos byloje. Nuo 2011m. iki 2020 m. šeima gyveno Londone, vėliau – nuo 2020 m. iki 2021 m. Prancūzijoje, po to - Sakartvele. 2023 m. A.S. su dukromis išvyko atostogų į Lietuvą, kur gyvena lig šiol. 2023 m. liepą A.S. kreipėsi į Lietuvos teismus dėl nepilnamečių vaikų laikinosios gyvenamosios vietos nustatymo su ja, išlaikymo priteisimo. Pirmasis pareiškėjas priešieškiniu pareiškė reikalavimus dėl santuokos nutraukimo, nepilnamečių vaikų gyvenamosios vietos nustatymo, išlaikymo priteisimo bei bendravimo tvarkos nustatymo. Kauno apylinkės teismas 2023 m. rugpjūčio 8 d. nutartimi patenkino motinos A.S. prašymą ir nustatė laikiną nepilnamečių mergaičių gyvenamąją vietą kartu su ja iki galutinio teismo procesinio sprendimo priėmimo dienos 2024 m. sausio 10 d. pirmasis pareiškėjas civilinėje byloje, kuri peticijos pateikimo dieną dar buvo nagrinėjama, pateikė prašymą nustatyti laikinąsias apsaugos priemones dėl bendravimo su mažametėmis dukromis tvarkos bei mažamečių dukterų prancūzų k. mokymosi užtikrinimo - atsakovui radus prancūzų k. mokytoją ir raštu informavus apie konkretų mokytoją bei galimus laikus pamokoms, A.S. privalėtų užtikrinti mažamečių dukrų prancūzų k. pamokų lankymą. Kauno apylinkės teismas 2024 m. vasario 8 d. nutartimi pareiškėjo prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių tenkino iš dalies - nustatė bendravimo tvarką iki galutinio teismo procesinio sprendimo priėmimo. Pareiškėjas pateikė atskirąjį skundą, reikalaudamas pritaikyti prašomas laikinąsias apsaugos priemones. 2024 m. gegužės 14 d. Kauno apygardos teismas iš dalies pakeitė pareiškėjo ir jo vaikų bendravimo tvarką, nustatydamas ją palankesne pareiškėjui. Dėl prašomos laikinosios apsaugos priemonės – mergaičių prancūzų k. pamokų lankymo užtikrinimo ir kitų bendravimo tvarkos sąlygų teismas pažymėjo, jog spręsdamas dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo jis neturi galimybės išsamiai įvertinti ir nustatyti, kokie susitarimai dėl pareiškėjų bendravimo labiausiai atitiktų geriausius vaikų interesus, todėl kiti bendravimo susitarimai, kurių prašė pirmasis pareiškėjas, įskaitant prancūzų k. pamokų lankymo užtikrinimą, kartu su pareiškėjo argumentais bei įrodymais galės būti įvertinti ir nustatyti išnagrinėjus civilinę bylą iš esmės. Apeliacinės instancijos teismas dėl minėtų pareiškėjo prašomų nustatyti sąlygų plačiau nepasisakė ir nusprendė, jog ši prašymo dalis atmesta pagrįstai. Pirmasis pareiškėjas kreipėsi į EŽTT. Pareiškėjo nuomone, atsisakymas pritaikyti laikinąją apsaugos priemonę – užtikrinimą, kad jo dukros lankytų prancūzų k. pamokas, pažeidžia Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 8 straipsnį (teisė į šeimos ir privataus gyvenimo gerbimą). Pareiškėjas teigia, kad bendravimas su dukromis vaizdo skambučiais bei jo trumpų viešnagių Lietuvoje metu tampa vis labiau apsunkintas. Jo nuomone, Lietuvos teismai atsisakė pritaikyti priemonę, kurios būtų pagrįsta tikėtis, siekiant palengvinti tėvo ir jo dukterų bendravimą, todėl kelias kilti rizikai, jog tėvo ir mažamečių vaikų santykis gali nutrūkti dėl bendros bendravimo kalbos trūkumo, nebuvo užkirstas. Pareiškėjas teigia, kad jo dukterys palaiapsniui praranda prancūzų k. žinias, kuri yra ne tik jo ir močiutės iš jo pusės gimtoji kalba, kuria buvo kalbama

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISME NAGRINĖJAMOS BYLOS SANTRAUKA

kasdien, kol jie gyveno Prancūzijoje, bet ir antrosios ir trečiosios pareiškėjų gimtoji bei vienos jų tautybės kalba.

Pareiškėjas J.R. Schoumann Europos Žmogaus Teisių Teismui skundžiasi, kad nacionaliniai teismai, atmesdami jo prašymą pritaikyti laikinosios apsaugos priemonę šeimos byloje užtikrinti jo dukterų prancūzų k. mokymąsi, pažeidė Konvencijos 8 straipsnį, nes nesiėmė veiksmų, reikalingų jo bendravimui su dukromis palengvinti.

Europos Žmogaus Teisių Teismas pirmiausia įvertinęs, ar Konvencijos 8 straipsnis taikytinas šioje byloje, spęs, ar Lietuvos teismų sprendimas atmesti pirmojo pareiškėjo prašymą pritaikyti laikinąją apsaugos priemonę, užtikrinančią jo mažamečių dukterų mokymąsi prancūzų k., kad visi galėtų bendrauti, atsižvelgiant į galimai ilgą civilinės bylos nagrinėjimo trukmę, pažeidė pozityvią pareigą pagal Konvencijos 8 straipsnį.